5 אוקטובר 2026
כ״ד תשרי תשפ״ז
סימוכין: 100/107/26

לכבוד:
השרה עידית סילמן, השרה להגנת הסביבה
מר רמי רוזן, מנכ״ל המשרד להגנת הסביבה

שלום רב,

הנדון: <u>עמדה בנושא הצעת החלטה להסמכת חברת ״בית זיקוק אשדוד בע״מ״ להכין תכנית לתשתית לתחנת כוח מוסקת בגז טבעי</u>

במשרדנו התקבלה להתייחסות הצעה להחלטת ממשלה, אודות הסמכת חברת ״בית זיקוק אשדוד בע״מ״ להכין תכנית לתשתית לאומית לתחנת כח מוסקת בגז טבעי ולהגישה לוועדה הארצית לתכנון ולבניה של תשתיות לאומיות כהגדרתה בפרק ב׳ סימן א׳1 לחוק התכנון והבניה (להלן-הות״ל), ובלבד שתוכן ותוגש בתחום חלקו המערבי של בית זיקוק אשדוד אשר בתחום השיפוט של עיריית אשדוד, בשטח שאינו חופף לייעוד ״מתקנים הנדסיים״ בתמ״א 32/ 1/ ד.

גורמי המקצוע במשרד ממליצים להתנגד להצעת ההחלטה מהטעמים הבאים:

1. בחלקה הצפוני של העיר אשדוד ישנה פעילות תעשייתית רבה הכוללת בין היתר בית זיקוק, 5 תחנות כח המייצרות יחד קרוב ל 2,000 מגה וואט, מפעלי כימיה, מפעלי מחזור, שני נמלי ים עם היקף התנועה הימית הגדול בישראל, חוות דלקים ומקשר דלק ימי, מכוני טיהור שפכים ועוד. בנוסף האזור מתאפיין בעומסי תנועה כבדים של משאיות המשרתות את הנמלים ואת המפעלים. פעילות זו מהווה מקור לפליטת מזהמים לאוויר ומקור למפגעי ריחות.
2. בהתאם לנתוני מרשם הפליטות וההעברות של מזהמים לסביבה לשנת 2025, אזור התעשייה באשדוד מתאפיין בפליטות הגבוהות ביותר של מזהמים אורגניים נדיפים ביחס לכלל אזורי התעשייה בישראל, והשני בגובהו מבחינת פליטות תחמוצות החנקן ופליטות החומרים החשודים או המוכרים כמסרטנים.
3. בשנים האחרונות התקבלו אלפי תלונות מתושבי הסביבה על מפגעי ריחות וזיהום אוויר שמקורם באזור התעשייה הצפוני באשדוד.
4. יתר על כן, באזור מתוכננות לקום תשתיות אנרגיה ותעשייה נוספות אשר צפויות להגדיל את העומס הסביבתי. חלק מתשתיות אלו מקודמות במסגרת תמ״א 75.
5. לאור נתונים אלו ממשלת ישראל אישרה בחודש יוני 2026 את החלטת ממשלה 4239 שעניינה ״תוכנית לאומית לצמצום זיהום אוויר וריח באזור אשדוד״. החלטה זו קובעת יעדים, פעולות ותקציבים להפחתת זיהום האוויר באיזור. הקמת תחנות כח חדשות באיזור התעשייה באשדוד אמנם אינה אסורה לפי החלטה 4239 אך אין ספק כי היא מציבה קשיים לעמידה במטרות הבסיסיות של החלטה 4239 – הפחתת הפליטות ושיפור איכות האוויר.

2/...

Amirz@sviva.gov.il 08-6264000 רחוב התקווה 4 באר שבע 8410102

6. לאחרונה בית המשפט קיבל עתירה שהוגשה כנגד היתר פליטה שהמציא המשרד להגנת הסביבה לתחנת כוח במתקן ההתפלה הסמוך לבית הזיקוק, וזאת משיקולי זיהום האוויר. לכן, קיים סימן שאלה לגבי הישימות של הקמת תחנת כח חדשה נוספת באותו איזור.

7. אנו סבורים כי הסמכה כמוצע, אשר תוביל להקמתה והפעלתה של תחנת כוח פוסילית חדשה באזור תעשייה אשדוד, תוביל להרעה במצב איכות האויר באזור אף מעבר לקיים כיום, ועלולה לפגוע במטרה הבסיסית של התכנית הלאומית לצמצום זיהום האויר באשדוד אשר אושרה במסגרת החלטה 4239. זאת ללא קשר לבדיקת ההשפעות הסביבתיות הקונקרטיות של התחנה כפי שתתבצע בתסקיר השפעה על הסביבה, ככל שיוחלט לקדמה.

8. לעמדת המשרד, לא קיים מידע מספק אודות הצורך בהקמת תחנות כח פוסיליות נוספות. תחנות מסוג זה יוסיפו פליטות של מזהמים וכן של גזי חממה, ובכך יפגעו באפשרות מדינת ישראל לעמוד במחויבותה להפחתת פליטות אלה ולהגדלת השימוש בטכנולוגיות מאופסות פליטה.

9. מכל האמור לעיל, המלצתנו היא להתנגד להצעה.

10. אנו מציעים כי ייבחן הצורך בהקמת תחנת כח נוספת במסגרת תכנית כוללת, אשר תבחן את העומס הסביבתי, וזאת לאחר שיוחלט אילו תשתיות אנרגיה ותעשייה יתווספו לאשדוד במסגרת תמ"א 75 ובמסגרת התכנית התפקודית לאיזור אשדוד.

11. קידום של תכנית לתחנת כח נוספת במנותק מראייה כוללת, תוביל לפגיעה באינטרס הציבורי ולשימוש לא יעיל במשאבים הקרקע ואיכות האוויר הקיימים באזור.

בברכה,

אמיר זלצברג
מנהל המחוז

העתקים:
עו"ד נטע דרורי, יועצת משפטית, לשכה משפטית, המשרד להגנה"ס
שולי נזר, סמנכ"לית בכירה וראש אשכול רישוי סביבתי ומניעת סיכונים, המשרד להגנה"ס
רני עמיר, סמנכ"ל בכיר למשאבי טבע, תכנון וחוסן אקלימי, המשרד להגנה"ס
איילה גלדמן, מתכננת ערים וראש אגף תכנון סביבתי, המשרד להגנה"ס
רעות רבי, רא"ג בכיר שינוי אקלים אשכול רישוי סביבתי, המשרד להגנה"ס
נועם פוניה, רא"ג מניעת זיהום אוויר ואסבסט, המשרד להגנה"ס

רחוב התקווה 4 באר שבע 8410102 | 08-6264000 | Amirz@sviva.gov.il